STARING ADVIES

Adviesbureau
voor natuur
en landschap

Aanvullend natuuronderzoek

Banninkweg 3 in Gendringen

In opdracht van de heer Te Boekhorst

Colofon

Aanvullend natuuronderzoek Banninkweg 3 in Gendringen

Opdrachtgever	De heer H. te Boekhorst
Contactpersoon	De heer H. te Boekhorst
Opdrachtnemer	Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel
Rapportnummer	2435
Auteur	S.J.J. Wamelink
Controle	Ing. R. Top
Publicatiedatum:	12 november 2022
Foto voorblad	Plangebied (foto: S. Wamelink)

Copyright
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Aansprakelijkheid
Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Netwerk Groene Bureaus
Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Samenvatting 3
1 Inleiding en doel 4
1.1 Inleiding 4
1.2 Doel 4
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden 5
2.1 Gegevens plangebied 5
2.2 Beschrijving van het plangebied 5
2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied 5
2.4 Geplande werkzaamheden 5
3 Het ecologisch onderzoek 7
3.1 Onderzoeksmethode 7
3.2 Resultaten 10
4 Wet natuurbescherming 20
4.1 Toetsing aan Wet natuurbescherming 20
4.2 Huismus 20
4.3 Steenuil 21
4.4 Steenmarter 22
4.5 Gewone dwergvleermuis 23
4.6 Rugstreeppad 23
5 Conclusie 24
Bijlage 1 Wettelijk kader Wet natuurbescherming 26

Samenvatting

Uit gericht onderzoek blijkt dat het slopen van aanwezige voormalige varkensschuren, rundveestallen en de boerderij/woning met toebehoren aan de Banninkweg 3 in Gendringen negatief effect heeft op vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en steenmarter. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming en het opstellen van een projectplan is noodzakelijk. Voor overige beschermde soort(groep)en is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk, aangezien er geen overtredingen van de Wet natuurbescherming optreden.

Bij het aanlichten van de werkzaamheden moet voorkomen worden dat er verstoring van vleermuizen door licht plaats vindt. Hier dient rekening mee gehouden te worden.

Voor de rugstreeppad geldt dat het plangebied in de huidige situatie ongeschikt is, zowel als voortplantingshabitat als land- en overwinteringshabitat. Gedurende de werkzaamheden kan echter (tijdelijk) geschikt leefgebied ontstaan. Er dient, door het uitvoeren van maatregelen, voorkomen te worden dat de rugstreeppad de locatie koloniseert.

Verstoring van (overige) broedvogels moet voorkomen worden. Daarvoor moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal tussen 15 maart – 15 juli) worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden en/of er dient te worden voorkomen dat broedvogels zich lokaal vestigen.

Dit zijn de uitkomsten van het onderzoek dat is gehouden naar aanleiding van de plannen voor de sloop van de aanwezige voormalige varkensschuren, rundveestallen en de boerderij/woning met toebehoren. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor beschermde plant- en diersoorten. Daarom is onderzoek noodzakelijk om te voldoen aan de Wet Natuurbescherming.

Staring Advies voerde het onderzoek uit in opdracht van de heer Te Boekhorst. Het bureau deed literatuuronderzoek en voerde veldonderzoek op de locatie uit.

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Wet natuurbescherming een initiatiefnemer oplegt. Aan de Banninkweg 3 in Gendringen is men voornemens de aanwezige voormalige varkensschuren, rundveestallen en de boerderij/woning met toebehoren te slopen. Op basis van een eerder uitgevoerde quickscan natuurtoets door Staring Advies (SA rapport 2382) is gebleken dat gericht onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus, steenuil, steenmarter en gebouwbewonende vleermuizen noodzakelijk is. De heer H. te Boekhorst is betrokken bij de plannen en heeft Staring Advies gevraagd voor het uitvoeren van dit natuuronderzoek.

1.2 Doel

Ruimtelijke plannen kunnen conflicterend zijn met de Wet natuurbescherming, wanneer er sprake is van negatieve effecten op beschermde soorten. Het doel van het natuuronderzoek is om te inventariseren of er door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen sprake is van aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus, steenuil, steenmarter en gebouwbewonende vleermuizen. Voor overige beschermde soorten zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten, of zijn te voorkomen door rekening te houden met gevoelige perioden, zoals het broedseizoen.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

Locatie: Banninkweg 3
Plaats: Gendringen
Gemeente: Oude IJsselstreek
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van het plangebied

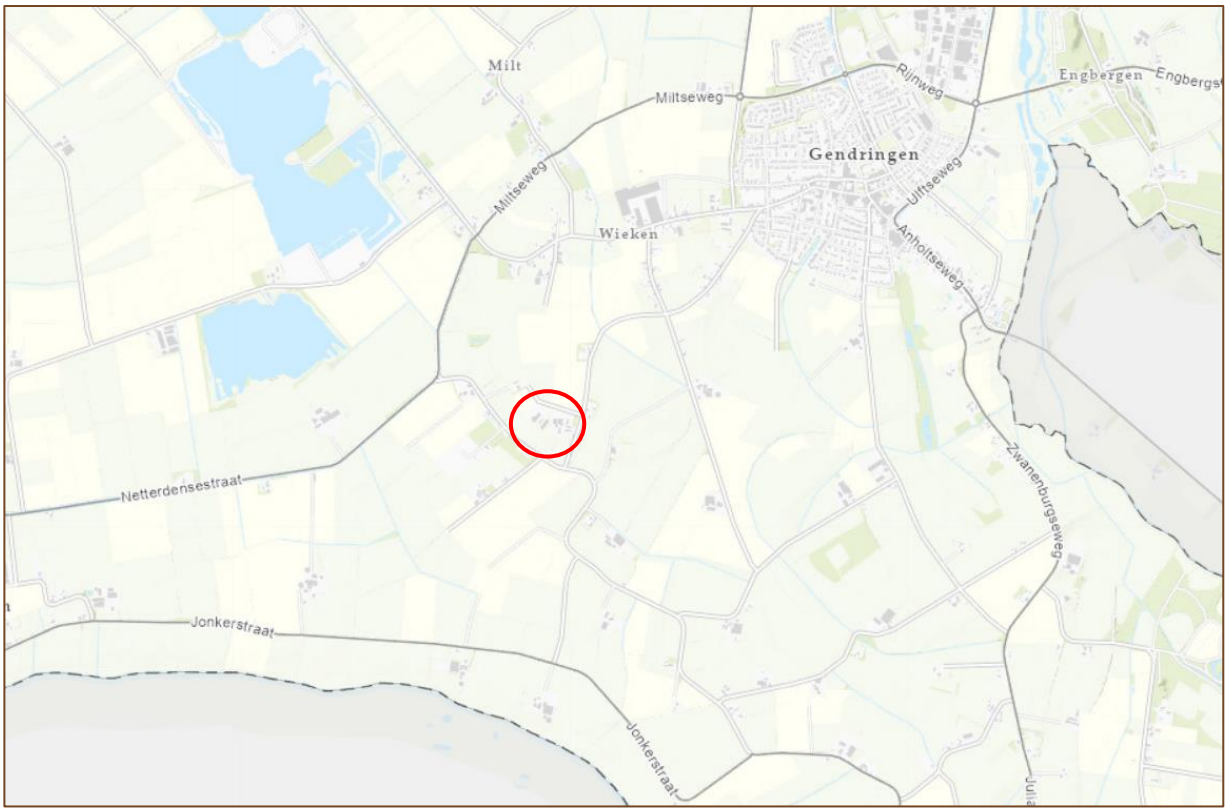
Het plangebied bevindt zich in het buitengebied van de gemeente Oude IJsselstreek, ten zuidwesten van de woonkern Gendringen (zie figuur 1). Het plangebied betreft een boerderij met diverse stallen, een garage, een werkplaats, verhard oppervlak en een tuin. De tuin bestaat hoofdzakelijk uit gras met enkele bomen en een boomgaard met oude appelbomen (zie figuur 2 en bijlage 1). De directe omgeving van het plangebied bestaat onder andere uit aangrenzende boerenerven, verspreid liggende woningen, agrarische percelen, infrastructuur en lijnvormige groenstructuren (zie figuur 2).

2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied

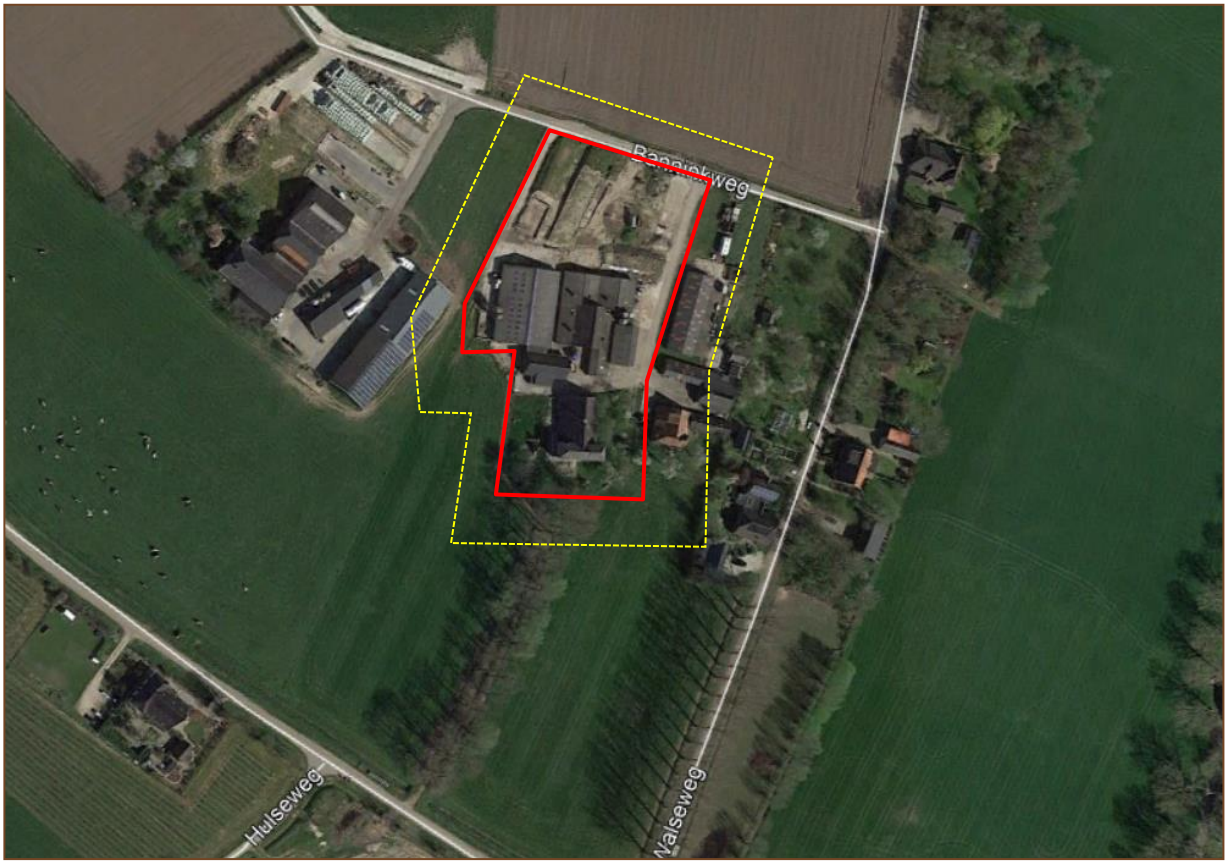
Om het eventuele verstorend effect van de geplande activiteiten op beschermde natuurwaarden in de directe omgeving van het plangebied (externe werking) in te kunnen schatten is een groter gebied onderzocht dan het plangebied zelf. Het onderzoeksgebied, met daarbinnen de te slopen bebouwing, wordt bepaald door een boerenerf met agrarische opstallen, verharding en tuin met gazon en (fruit)bomen en aangrenzende agrarische percelen en opstallen (zie figuur 2).

2.4 Geplande werkzaamheden

Er zijn plannen voor de sloop van de aanwezige voormalige varkensschuren, rundveestallen en de boerderij/woning met toebehoren aan de Banninkweg 3 in Gendringen. Op de plek van de schuren/stallen wordt niets teruggebouwd: i.v.m. rood-voor-rood regeling komt er elders in de gemeente ruimte vrij voor bebouwing in buitengebied. Op de plek van de te slopen boerderij komt een nieuw woonhuis.

Figuur 1. Globale ligging het plangebied (rood). Bron: Provincie Gelderland (2022).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood omkaderd) en het onderzoeksgebied (gele stippellijn). Bron: Google Earth (2022).

3 Het ecologisch onderzoek

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksmethode en resultaten van het aanvullend onderzoek behandeld.

3.1 Onderzoeksmethode

Op basis van de landelijk erkende protocollen voor gericht natuuronderzoek is de onderzoeksintensiteit bepaald. Hiervoor hanteert Staring Advies de richtlijnen uit de soort specifieke Kennisdocumenten van BIJ12, de Handleiding Broedvogel Monitoring Project (BMP) van SOVON Vogelonderzoek Nederland, de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus en het Vleermuisprotocol 2021, opgesteld door de Zoogdiervereniging VZZ, in samenwerking met het Netwerk Groene Bureaus en de Gegevensautoriteit Natuur.

3.1.1 Huismus

De huismus is een gebouwbewonende soort waarvan de nestlocaties jaarrond beschermd zijn. Deze soort kan het beste tijdens de ochtend geïnventariseerd worden. Dan is de zangactiviteit van mannetjes het hoogst. Er is geïnventariseerd op territoriaal gedrag, transport van voedsel, transport van nestmateriaal etc. Zo zijn de nestlocaties vastgesteld. Conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus van BIJ12 zijn hiervoor 2 ochtendbezoeken, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen, uitgevoerd in de periode 1 april t/m 15 mei (zie tabel 1). Middels dit onderzoek is een volledig beeld ontstaan over de aanwezigheid van en het gebiedsgebruik door huismussen.

Tijdens de veldbezoeken voor de huismus is aanvullend gezocht naar sporen als latrines en/of prooiresten van de steenmarter. Deze niet vrijgestelde soort kan potentieel een vaste verblijfplaats in één van de gebouwen hebben.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
S. Wamelink	1	15-4-2022	09:00 uur	Bewolkt, droog, 7°C, windkracht 1-2 Bft
S. Wamelink	2	26-4-2022	09.00 uur	Onbewolkt, droog, 9°C, wind 2-3 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek huismus inclusief (sporen)onderzoek steenmarter.

3.1.2 Steenuil

Mogelijk is er sprake van een vaste rust- en verblijfplaats en nestlocatie voor de steenuil in het plangebied. Hierdoor is het ook mogelijk dat het plangebied tot het functioneel leefgebied van de soort behoort. Gericht onderzoek is dan ook noodzakelijk om te bepalen

of er zich territoria van de steenuil bevinden binnen de invloedsfeer van de geplande werkzaamheden en om vervolgens te bepalen in hoeverre het plangebied in gebruik is als functioneel leefgebied door de steenuil. Conform de richtlijnen uit de Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017), van het Netwerk Groene Bureaus, en het Kennisdocument Steenuil van BIJ12 (versie 1.0, juli 2017) zijn hiervoor 3 avondronden en één dagbezoek (zoeken naar sporen en nestplekken) in de periode 1 februari tot en met 30 april uitgevoerd.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
S. Wamelink	Avondronde 1	7-2-2022	18:15 uur	Licht bewolkt, droog, 5°C, windkracht 2-3 Bft
S. Wamelink	Avondronde 2	4-3-2022	19:00 uur	Onbewolkt, droog, 3°C, windkracht 2-3 Bft
S. Wamelink	Avondronde 3	14-3-2022	19:15 uur	Zwaar bewolkt, droog, 7°C, windkracht 1-2 Bft
S. Wamelink	Dagbezoek	15-4-2022	09:00 uur	Bewolkt, droog, 7°C, windkracht 1-2 Bft

Tabel 2. Veldonderzoek steenuil.

3.1.3 Steenmarter

De te slopen gebouwen zijn potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor de steenmarter. Onderzoek naar de steenmarter is deels gecombineerd met het veldonderzoek naar huismus en vleermuizen. De aan/afwezigheid van steenmarter kan het meest effectief worden aangetoond met behulp van een wildcamera/cameraval. Deze apparaten bezitten een infraroodsensor welke contrast in warmtestraling detecteert en een camera activeert zodra een contrasterend object zich door het beeld beweegt. Deze apparaten kunnen gedurende een langere tijd en 24/7 een gebied monitoren op het voorkomen van zoogdieren. Onderzoek met cameravallen kan gedurende het hele jaar plaatsvinden. Om de aan/afwezigheid van steenmarter in het plangebied vast te stellen zijn er gedurende de periode van 26-4-2022 tot 7-7-2022 twee ‘Bushnell Trophy Cam’ cameravallen in het plangebied geplaatst. Eén cameraval is op de zolder van de grupstal (boerderij/woning) geplaatst en één camera in één van de leegstaande varkensschuren. Na afloop zijn de cameravallen opgehaald en de gemaakte foto’s geanalyseerd. Er is daarnaast gericht gezocht naar verse bewoningssporen, zoals latrines, prooiresten, krab- en knaagsporen, wissels etc.

3.1.4 Gebouwbewonende vleermuizen

Met name de te slopen boerderij/woning en eventueel ook een enkele koeien- en varkensstal zijn potentieel geschikt als kraam- zomer- en paarverblijfplaats voor enkele gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis,

laatvlieger en mogelijk ruige dwergvleermuis. Het Vleermuisprotocol (2021) adviseert om bij het vermoeden op vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen van de te verwachten soorten gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 3 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei – 15 augustus en 2 avondbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober. Van de 3 bezoeken in het voorjaar is minstens één ronde uitgevoerd in juni en zijn twee avondbezoeken in de periode 15 mei - 15 juli (kraamperiode) uitgevoerd (zie tabel 3). Eén van de bezoeken in het najaar is, specifiek voor de ruige dwergvleermuis, rond middennacht uitgevoerd.

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Starttijd	Eindtijd	Weersomstandigheden
G. Baller + S. Wamelink	Avondronde 1	18-5-2022	21:26 uur	00:00 uur	Licht bewolkt, droog, 21-15°C, windkracht 1-2 Bft
G. Baller + S. Wamelink	Avondronde 2	26-6-2022	21:58 uur	00:29 uur	Half bewolkt, droog, 18-17°C, windkracht 0-1 Bft
G. Baller + S. Wamelink	Ochtendronde	14-7-2022	02:30 uur	05:35 uur	Bewolkt, droog, 17-17°C, windkracht 1-2 Bft
S. Wamelink	Avondronde 3	6-9-2022	21:45 uur	00:28 uur	Bewolkt, droog, 22-16°C, windkracht 0-1 Bft
S. Wamelink	Avondronde 4	30-9-2022	20:25 uur	22:30 uur	Licht bewolkt, droog, 14-10°C, windkracht 0-1 Bft

Tabel 3. Veldonderzoek vleermuizen inclusief (sporen)onderzoek steenmarter.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het aanvullend onderzoek naar huismus, steenuil, steenmarter en gebouwbewonende vleermuizen.

3.2.1 Huismus

<u>Veldbezoek 1: 15 april 2022</u>

Tijdens het veldbezoek verbleef één mannetje huismus kort in het plangebied. Dit exemplaar vloog vanaf de boerderij/woning richting de koeienstallen bij Banninkweg 5. Verder zijn tijdens dit bezoek enkele overvliegende huismussen (van omgeving Walseweg/Banninkweg 1 richting Banninkweg 5) waargenomen. In de directe omgeving zijn bij onderstaande locaties huismussen vastgesteld:

- Banninkweg 1
- Banninkweg 5
- Munsterweg 6

Zie figuur 3 voor de waarnemingen van de huismus.

Figuur 3. Waarnemingen huismus veldbezoek 1: 15 april 2022. Blauwe ster = mannetje huismus in plangebied.

Veldbezoek 2: 26 april 2022

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen in het plangebied waargenomen. In de directe omgeving zijn bij onderstaande locaties huismussen vastgesteld:

- Banninkweg 1
- Banninkweg 5
- Walseweg 11/11a
- Walseweg 18/18a

Zie figuur 4 voor de waarnemingen van de huismus.

Figuur 4. Waarnemingen huismus veldbezoek 2: 26 april 2022.

Conclusie:

Binnen de grenzen van het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van de huismus aanwezig. Het plangebied maakt ook geen essentieel onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de in de omgeving aanwezige huismussen.

3.2.2 Steenuil

Avondbezoek 1: 7 februari 2022

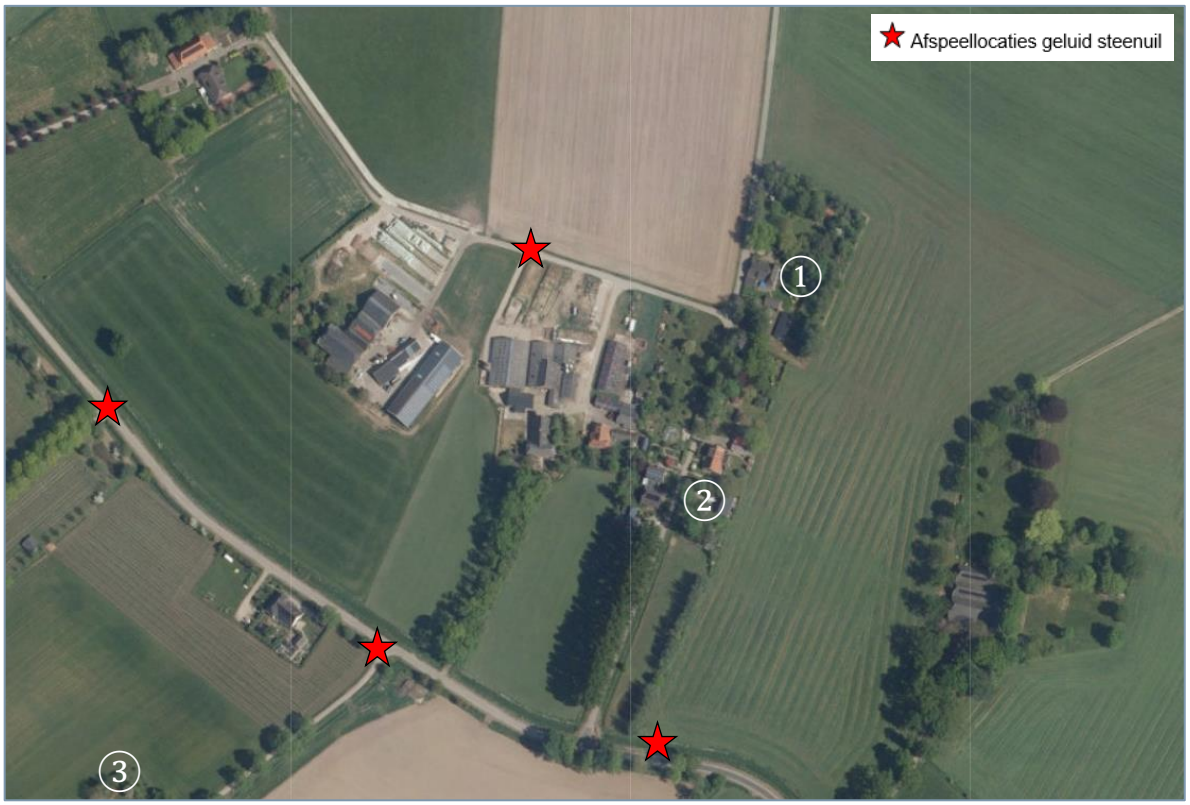
Tijdens het veldbezoek zijn geen steenuilen in het plangebied waargenomen. In de directe omgeving zijn bij onderstaande locaties steenuilen vastgesteld:

Locatie 1 (Walseweg 9, De Steenakker)
Na het afspelen van een geluidsopname is hier, om circa 18:45 uur, een kort roepende steenuil vastgesteld.

Locatie 2 (Walseweg 11/11a)
Om 19:05 uur is hier een roepende steenuil waargenomen. Betreffend exemplaar riep hier enkele keren tot circa 19:15. Waarschijnlijk verplaatsing van locatie 1 naar locatie 2.

Locatie 3 (Hulseweg 2/2a)
Om circa 19:08 uur is hier een kort (en spontaan) roepende steenuil vastgesteld. Waarschijnlijk reagerend op roepende steenuil bij locatie 2 (Walseweg 11/11a).

Zie figuur 5 voor de waarnemingen van de steenuil en de afspeellocaties.

Figuur 5. Waarnemingen steenuil avondbezoek 1: 7 februari 2022.

Avondbezoek 2: 4 maart 2022

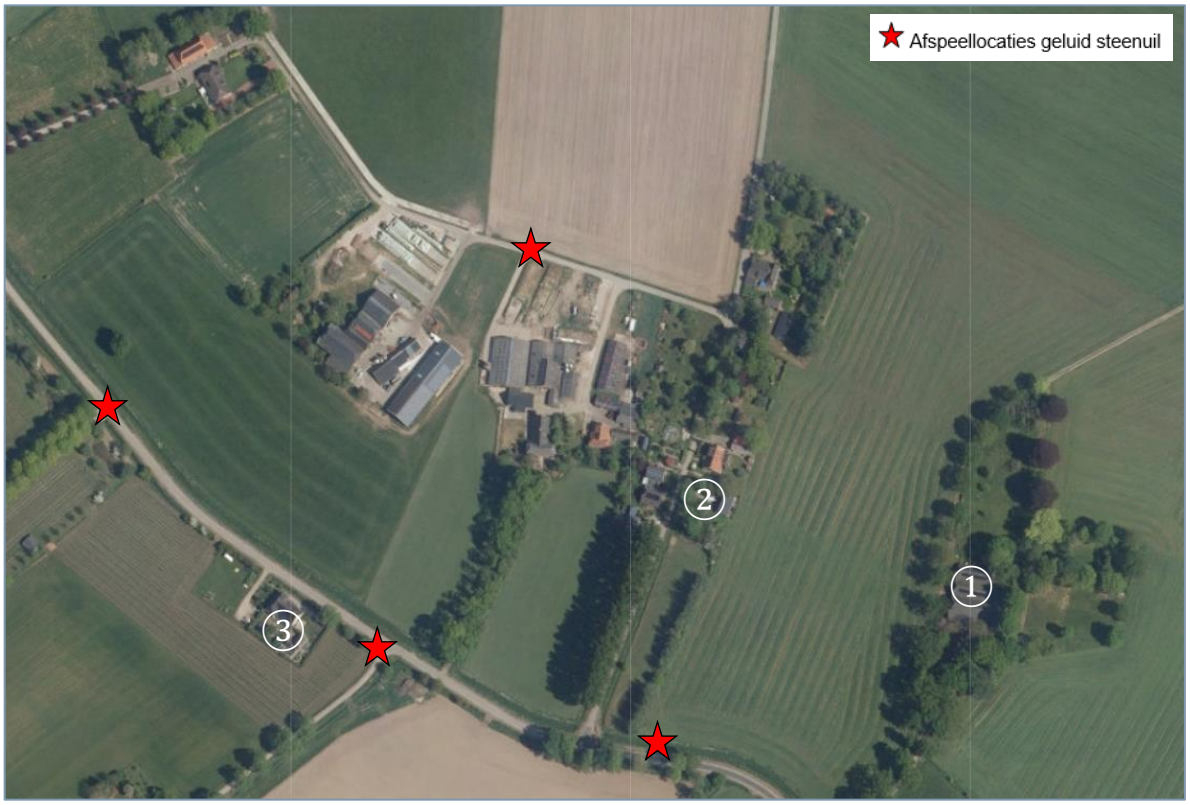
Tijdens het veldbezoek zijn geen steenuilen in het plangebied waargenomen. In de directe omgeving zijn bij onderstaande locaties steenuilen vastgesteld:

Locatie 1 (Munsterweg 3, Wilbrinkshof)
Van 19:10 tot 20:30 uur regelmatig (spontaan) roepend.

Locatie 2 (Walseweg 11/11a)
Om 20:55 uur een kort roepende steenuil. Gezien de afstand van afspeellocatie (t.h.v. Munsterweg 2/4) mogelijk roepend vanaf erf Wilbrinkshof.

Locatie 3 (Munsterweg 6)
Tussen 19:30 en 19:45 uur 2-3 keer roepende steenuil.

Zie figuur 6 voor de waarnemingen van de steenuil en de afspeellocaties.

Figuur 6. Waarnemingen steenuil avondbezoek 2: 4 maart 2022.

Avondbezoek 3: 14 maart 2022

Tijdens het veldbezoek zijn geen steenuilen in het plangebied waargenomen. In de directe omgeving zijn bij onderstaande locaties steenuilen vastgesteld:

Locatie 1 (Munsterweg 3, Wilbrinkshof)
Om 19:35 uur een spontaan roepende steenuil. Later rond 21:00 uur ook reagerend op geluidsnabootsing.

Zie figuur 7 voor de waarnemingen van de steenuil en de afspeellocaties.

Figuur 7. Waarnemingen steenuil avondbezoek 3: 14 maart 2022.

<u>Dagbezoek: 15 april 2022</u>
Tijdens het dagbezoek zijn geen steenuilen, sporen en/of nesten van de steenuil in het plangebied waargenomen.

Overige waarnemingen
Tijdens het 1ste vleermuisbezoek op 18 mei 2022 landde om 22:00 uur, vanuit oostelijke richting, een adulte steenuil op het dak van de boerderij. Na een paar seconden vloog de steenuil in de tuin (zuidzijde boerderij) en landde hier in één van de aanwezige bomen. Ongeveer 5 minuten later vloog de steenuil in noordoostelijke richting, via de boomgaard, weg.

Tijdens ochtendbezoek voor gebouwbewonende vleermuizen op 7 juli 2022 is rond 04:55 uur één steenuil op de werkschuur (voormalige koeienstal) waargenomen. Deze steenuil vloog rond 05:00 uur richting de tuin langs de zuidzijde van de boerderij en landde in een knotwilg/populier langs (oud) toegangspad. Hier om 05:02 uur kort roepend. Later rond 05:08 kort roepend op het erf van Walseweg 18/18a.

Tijdens de 1ste baltsronde voor gebouwbewonende vleermuizen op 6 september 2022 is er rond 22:15 en 22:35 uur een kort roepende steenuil op het erf van Walseweg 18/18a

waargenomen. Rond 22:45 uur zijn twee tegen elkaar in roepende steenuilen ten noord(west)en van het plangebied (omgeving Walseweg 16 en Banninkweg 7) vastgesteld.

Conclusie:
Binnen de grenzen van het plangebied is geen vaste rust- en verblijfplaats (nestlocatie) van de steenuil aanwezig. Het plangebied maakt mogelijk wel onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de in de omgeving aanwezige steenuilen.

3.2.3 Steenmarter

Tijdens het onderzoek met behulp van cameravallen zijn circa 250 opnamen gemaakt. Uit analyse van deze beelden blijkt dat er door de cameravallen geen steenmarters zijn vastgelegd. Wel zijn er opnames van bosmuis, huiskat en huismuis vastgelegd.

Tijdens de 1ste baltsronde voor gebouwbewonende vleermuizen op 6 september 2022 is er vanaf start tot eind van het veldbezoek activiteit van steenmarter bij één van de te slopen varkensstallen: zie figuur 8. Hier zijn minstens twee steenmarters gehoord en gezien.

Figuur 8. Waarnemingen steenmarter.

Conclusie:
Binnen de grenzen van het plangebied is een vaste rust- en verblijfplaats van de steenmarter aanwezig.

3.2.4 Gebouwbewonende vleermuizen

Avondbezoek 1: 18 mei 2022

Gewone dwergvleermuis

Om 21:45 uur vloog één exemplaar uit één van de open stootvoegen, onder de dakgoot/-rand, aan de westgevel van de boerderij/woning. Dit exemplaar foeragerende van 21:45 uur tot ca. 22:20 uur constant rond de zuid- en oostgevel van de boerderij: in tuin en in de boomgaard. Na 22:20 uur zijn er alleen nog waarnemingen van een enkel passerend exemplaar (soms ook kort foeragerend langs de zuid- en oostzijde), o.a. rond 22:25 uur en 22:40 uur verricht. Zie figuur 9 voor de waarnemingen van de gewone dwergvleermuis.

Laatvlieger

Tijdens het veldbezoek is alleen een enkel passerende laatvlieger: o.a. rond 22:10 uur en 23:00 uur, waargenomen.

Avondbezoek 2: 26 juni 2022

Gewone dwergvleermuis

Om 22:29 uur vloog één exemplaar uit één van de open stootvoegen, onder de dakgoot/-rand, aan de zuidgevel van de boerderij/woning. Dit exemplaar foeragerende van 22:29 uur tot ca. 22:35 uur constant in de tuin, rond de zuid- en westgevel van de boerderij. Rond 22:36 uur foerageerde (waarschijnlijk hetzelfde exemplaar als bij de zuid- en westgevel) één exemplaar kort in de boomgaard, aan de oostzijde van het gebouw. Na 22:35 uur zijn alleen waarnemingen van een enkele passerend gewone dwergvleermuis vastgesteld. Zie figuur 9 voor de waarnemingen van de gewone dwergvleermuis.

Laatvlieger

Tijdens het veldbezoek is alleen na 22:35 uur een enkele passerende laatvlieger vastgesteld.

Rosse vleermuis

Rond 22:36 vloog één rosse vleermuis (hoog) over.

Ochtendbezoek: 7 juli 2022

Gewone dwergvleermuis

Om 05:08 uur zwermde één exemplaar, voor ca. 30 seconden, langs de zuidgevel van de boerderij/woning. Dit exemplaar vloog hierna in één van de open stootvoegen tussen dakrand/-goot en raam. Locatie van deze verblijfplaats is mogelijk gelijk aan die van de op 26 juni 2022 vastgestelde zomerverblijfplaats. Zie figuur 9 voor de waarnemingen van de gewone dwergvleermuis.

Tijdens het veldbezoek is telkens een enkel foeragerend exemplaar in het plangebied waargenomen. Mogelijk betreft het telkens hetzelfde exemplaar. Rond 05:00 uur foerageerde twee exemplaren kort in de boomgaard, langs de oostzijde van de boerderij.

Overige vleermuissoorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen overige vleermuissoorten aangetroffen.

Avondbezoek 3: 6 september 2022

Gewone dwergvleermuis

Vanaf circa 22:00 tot 00:00 vrijwel constant één rondvliegend en baltsend exemplaar tussen de boerderij en de melk- en koeienstallen. Zie figuur 9 voor de waarnemingen van de gewone dwergvleermuis.

Rond 22:15 foerageerde ook één exemplaar kort in de tuin, langs de zuidgevel van de boerderij.

Avondbezoek 3: 30 september 2022

Gewone dwergvleermuis

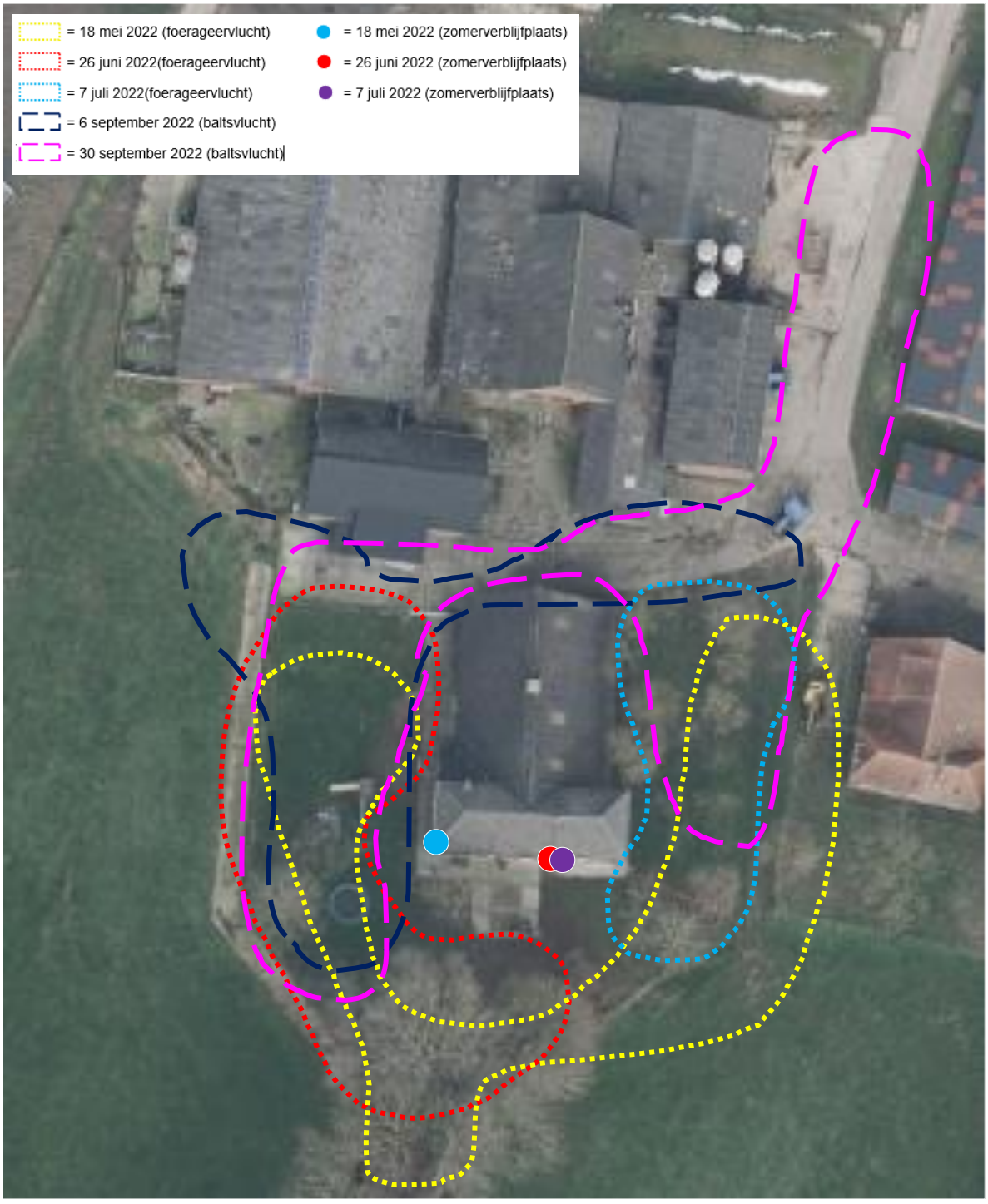
Vanaf circa 20:40 tot eind van het veldbezoek constant één rondvliegend en baltsend exemplaar rond de boerderij en de melk- en koeienstallen. Zie figuur 9 voor de waarnemingen van de gewone dwergvleermuis.

Conclusie:

Van de op 18 mei vastgestelde uitvliegende gewone dwergvleermuis kan men veronderstellen dat het om hetzelfde exemplaar betreft als de bij de op 26 juni en 7 juli vastgestelde in- en uitvliegende exemplaar. Tijdens de voorjaarsbezoeken zijn namelijk geen overige waarnemingen verricht van uit- en invliegende of zwermende gewone dwergvleermuizen bij de gevels van onderzochte gebouwen, en specifiek de boerderij/woning.

Van de paarverblijfplaats is de exacte locatie niet bekend. Het is niet uit te sluiten dat de locatie van deze vaste rust- en verblijfplaats gelijk is aan de plek van de zomerverblijfplaats. Echter dit is niet met 100% uit te sluiten.

Binnen de grenzen van het plangebied is één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig.

Figuur 9. Waarnemingen gewone dwergvleermuis.

3.2.5 Rugstreeppad

Tijdens de 1ste avondronde (18 mei 2022), voor het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, is een adulte rugstreeppad in het plangebied aangetroffen.

Geschikte voortplantingswateren zijn niet in het plangebied, of direct aangrenzend, aanwezig. Het plangebied is vrijwel geheel verhard of bebouwd. Alleen rond de boerderij/woning zijn groenelementen in de vorm van gazon, solitaire bomen, een boomgaard en tuinbeplanting aanwezig. Door het ontbreken van zonnige, zandige open plekken is hier landbiotoop/overwinteringsbiotoop uit te sluiten.

Conclusie:
Binnen de grenzen van het plangebied is geen geschikt leefgebied in de vorm van voortplantingswateren en/of landbiotoop/overwinteringsbiotoop aanwezig. Het plangebied maakt ook geen onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de rugstreeppad.

De aangetroffen rugstreeppad betreft een rondzwervend exemplaar afkomstig van een omliggende leefgebied, bijvoorbeeld de nabijgelegen zandwinlocatie ‘Azewijnse Broek’.

4 Wet natuurbescherming

4.1 Toetsing aan Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Wet natuurbescherming volgt in hoofdlijnen de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn op. De belangrijkste beschermde natuurwaarden in de Wet Natuurbescherming zijn:

- Beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden).
- Aangepaste soortenlijst beschermde planten en dieren.
- Expliciete vermelding intrinsieke waarde van natuur (art. 1.10).
- Algemene zorgplicht voor natuurgebieden en in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving (art. 1.11).
- Actieve soortenbescherming (art. 1.12): verplichting voor provincies.

Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd. Van de huismus, steenuil, steenmarter en gewone dwergvleermuis zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen en/of de nestlocaties jaarrond beschermd. Ook het leefgebied dat van belang is voor de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats is beschermd. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld functioneel leefgebied (migratieroutes of foerageergebieden) ook beschermd zijn.

De effecten op de huismus, steenuil, steenmarter en gewone dwergvleermuis en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden en de relevante verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1).

4.2 Huismus

Tijdens het gericht veldonderzoek, dat is uitgevoerd conform de Handleiding Broedvogel Monitoring Project (BMP) van SOVON Vogelonderzoek Nederland en het Kennisdocument Huismus van BIJ12, zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) van de huismus aangetroffen binnen het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Verder zijn er geen (overige) essentiële delen van de functionele leefomgeving (voedsel, dekking, plekken voor stofbaden en drinkwater e.d.) van de, in de directe omgeving aanwezige, huismussen aanwezig.

Aangezien het soortgericht onderzoek naar de huismus heeft aangetoond dat er zich binnen het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nestlocaties) en geen (overige) essentiële delen van de functionele leefomgeving van deze soort bevinden, zal er bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden geen sprake zijn van het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen of aantasten van de functionele leefomgeving van de huismus. Derhalve is een

ontheffingsaanvraag ten aanzien van de vaste rust- en verblijfplaatsen en/of functionele leefomgeving niet noodzakelijk.

4.3 Steenuil

Gebruik van het plangebied

Binnen de invloedsfeer van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen is er sprake van één territorium van de steenuil: op een particulier erf aan de Walseweg 11/11a: zie figuur 10. Overige territoria van de steenuil bevinden zich op enige afstand van het plangebied. Incidenteel kunnen deze steenuilen het plangebied gebruiken als foerageergebied. Van aantasting van een vaste rust- en verblijfplaats en/of functioneel leefgebied is echter geen sprake bij deze overige territoria.

Analyse territorium Walseweg 11/11a
De gemiddelde territoriumgrootte is circa 5 – 30 hectare (bron: Soortenstandaard Steenuil, Ministerie van Economische Zaken). De foerageergebieden liggen, met name in het broedseizoen, binnen 300 meter afstand van de nestlocatie (bron: Soortenstandaard Steenuil, Ministerie van Economische Zaken). Op basis van de habitateisen van de steenuil, veldwaarnemingen en de ligging van de nestlocatie is een inschatting gemaakt van het gebiedsgebruik en de omvang van het functioneel leefgebied van het steenuilenpaar nabij het plangebied (Walseweg 11/11a). Op basis hiervan blijkt dat het plangebied gedeeltelijk binnen het leefgebied van dit steenuilenpaar valt.

Binnen dit territorium is optimaal en marginaal geschikt foerageergebied aanwezig binnen een straal van 300 meter rond het erf van de Walseweg 11/11a. Marginaal geschikte delen zijn de verharde delen van de aanwezige erven, bebouwing, dichte bosschages en de grotere (intensief bewerkte) graslandpercelen zonder weidepaaltjes. Gebruik van de graslandpercelen is afhankelijk van de aanwezigheid van paaltjes, waardoor de centrale delen van grotere percelen niet of nauwelijks gebruikt zullen worden door de steenuil. Optimaal geschikte terreindelen zijn houtsingels, perceelranden, bermen en de meer kleinschalige en extensievere graslanden, dierenweiden en gazons op de erven van de Walseweg 9, 11/11a en 18.

Buiten het broedseizoen is het mogelijk dat ook foerageergebieden op ruimere afstand van de verblijfplaats gebruikt worden. Buiten de straal van 300 meter is meer geschikt foerageergebied aanwezig, in de vorm van graslanden, lijnvormige groenstructuren en dierenweiden, onder andere bij de Wilbrinkshof (Munsterweg 3) en op het erf van de Banninkweg 7.

Door de geplande sloop van de gebouwen en het deels verwijderen van de aanwezige tuinbeplanting gaat er voor het steenuilenpaar bij de Walseweg 11/11a, binnen de straal van 300 meter slechts beperkt geschikt leefgebied in de vorm van tuinbeplanting en gazon verloren. De aanwezige boomgaard blijft onaangetast. Daarmee blijft er ruim voldoende optimaal en marginaal geschikt leefgebied over. Er is wel sprake van verstoring tijdens de

sloopfase van de gebouwen en de bouwfase van de nieuwe woning. Echter binnen het territorium van het steenuilenpaar bij de Walseweg 11/11a blijft ruim voldoende geschikt (alternatief) functioneel leefgebied voorhanden. De inschatting is dat de functionaliteit van dit territorium dan ook niet wordt aangetast door de geplande ruimtelijke ontwikkeling.

Hierdoor is ten aanzien van de steenuil geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming en is ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk voor deze soort.

Figuur 10. Analyse leefgebied steenuil Walseweg 11/11a. Het erf van de Walseweg 11/11a is met een rode stip weergegeven.

4.4 Steenmarter

Door de geplande werkzaamheden verdwijnt een verblijfplaats van de steenmarter in het plangebied. Hierdoor is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming en is ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Als onderlegger bij de ontheffingsaanvraag moet een projectplan opgesteld worden voor de steenmarter, waarbij tijdelijke compensatie buiten het plangebied gezocht dient te worden en gekeken moet worden naar mogelijkheden voor permanente compensatie in het plangebied. Deze ontheffingsaanvraag moet door de provincie Gelderland beoordeeld worden.

4.5 Gewone dwergvleermuis

Door de geplande werkzaamheden verdwijnt een zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het plangebied. Hierdoor is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming en is ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Als onderlegger bij de ontheffingsaanvraag moet een projectplan opgesteld worden voor de gewone dwergvleermuis, waarbij tijdelijke compensatie buiten het plangebied gezocht dient te worden en gekeken moet worden naar mogelijkheden voor permanente compensatie in het plangebied. Deze ontheffingsaanvraag moet door de provincie Gelderland beoordeeld worden.

Er is geen sprake van aantasting van essentiële foerageergebieden en vliegroutes door de geplande werkzaamheden. Wel moet rekening gehouden worden met het aanlichten van de werkzaamheden, zodat verstoring van vleermuizen door (strooi)licht wordt voorkomen.

4.6 Rugstreeppad

Door de geplande werkzaamheden verdwijnt geen leefgebied van de rugstreeppad in de vorm van voortplantingswateren en/of landbiotoop/overwinteringsbiotoop. Hierdoor is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming en is ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk voor de rugstreeppad.

In de sloop- en bouwfase, door bijvoorbeeld aanwezigheid van open zanddelen, zandbulten en opslag van materieel, is het echter niet uit te sluiten dat het plangebied tijdelijk geschikt kan zijn als leefgebied voor de rugstreeppad. Rugstreeppadden, en dan vooral de juvenielen, kunnen afstanden tot wel circa 5 kilometer afleggen opzoek naar geschikt leefgebied (bron: Kennisdocument Rugstreeppad, BIJ12). Eventuele vestiging van de rugstreeppad vanuit omliggende leefgebieden, waaronder vanuit de nabijgelegen zandwinlocatie ‘Azewijnse Broek’, is daarmee niet uit te sluiten.

Om te voorkomen dat de rugstreeppad de locatie koloniseert wordt geadviseerd de locatie ontoegankelijk te maken voor de soort of te voorkomen dat geschikte voortplantings-wateren en/of land-/overwinteringsbiotopen kunnen ontstaan. Voorbeelden van maatregelen zijn het plaatsen van een amfibieënscherm rondom de bouwlocatie en het vlak houden van afgegraven delen zodat geen (regen)plassen kunnen ontstaan.

Ter controle van uitvoering van deze maatregelen wordt geadviseerd om de werklocatie vooraf door een deskundige ecoloog te laten inspecteren op het voorkomen van rugstreeppad en te beoordelen op geschiktheid als functioneel leefgebied van rugstreeppad. Indien aanwezig (soort zelf of functioneel leefgebied) kan niet eerder dan dat eerst een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is verkregen en maatregelen die tot verstoring of vernieling van verblijfplaatsen leiden zijn uitgevoerd.

5 Conclusie

Aan de hand van de verkregen resultaten en datgene wat gesteld wordt in de Wet natuurbescherming kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

Voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen moet een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd en een projectplan worden opgesteld. Dit is noodzakelijk voor de volgende soorten:

- Gewone dwergvleermuis
- Steenmarter

Geadviseerd wordt om eventuele vestiging van de rugstreeppad in het plangebied te voorkomen door uitvoering van preventieve maatregelen als het plaatsen van een amfibieënscherm en/of en het vlak houden van afgegraven delen. Tijdens en na uitvoering van deze maatregelen dient een ecoloog de werklocatie te controleren op het voorkomen van rugstreeppad en te beoordelen op geschiktheid als functioneel leefgebied. Indien aanwezig dient alsnog, voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen en verstoring, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd en een projectplan worden opgesteld.

Daarnaast moet verstoring van vleermuizen door licht worden voorkomen. Indien bij het aanlichten van de werkzaamheden hier rekening mee wordt gehouden is er geen sprake van aantasting van essentiële vliegroutes en foerageergebieden en is het aanvragen van een ontheffing hiervoor niet noodzakelijk.

Ook moet verstoring van (overige) broedvogels worden voorkomen. Daarvoor moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal tussen 15 maart – 15 juli) worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden en/of er dient te worden voorkomen dat broedvogels zich lokaal vestigen.

Bijlagen

1 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Bijlage 1 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Wet natuurbescherming volgt in hoofdlijnen de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn op. De belangrijkste beschermde natuurwaarden in de Wet Natuurbescherming zijn:

- Beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden);
- Aangepaste soortenlijst beschermde planten en dieren;
- Expliciete vermelding intrinsieke waarde van natuur (art. 1.10);
- Algemene zorgplicht voor natuurgebieden en in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving (art. 1.11);
- Actieve soortenbescherming (art. 1.12): verplichting voor provincies.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden
Toetsing van effecten van projecten op Natura 2000-gebieden blijft hetzelfde als nu.

Beschermde natuurmonumenten
Beschermde natuurmonumenten en bijbehorende doelen komen te vervallen. Hetzelfde geldt voor (nooit aangewezen) beschermde landschapsgezichten en beschermde leefomgevingen. De meeste natuurmonumenten vallen binnen het NNN areaal en zijn via dat beschermingsregime alsnog beschermd. Daarnaast kunnen gemeenten de natuurmonumenten via een bestemmingsplan als beschermde natuur aanwijzen.

Provincies dienen gebieden aan te wijzen voor het NNN (voormalige EHS) en (evt. op verzoek) voor overige bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

Het rijk kan een gebied, niet zijnde een Natura 2000-gebied, als bijzonder nationaal natuurgebied aanwijzen.

Soortbescherming

Alle beschermde soorten worden aangewezen in de wet zelf (deels met verwijzing naar internationale regelgeving). Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd. Ongeveer 200 thans beschermde soorten (vooral vaatplanten en zeevissen) worden niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming (anders dan door algemene zorgplicht). De lijst met beschermde soorten is niet meer opgedeeld in tabellen, zoals in de huidige Flora- en faunawet. Zie bijlage 3 voor de nieuwe lijst met beschermde plant- en diersoorten.

Totaal aantal beschermde soorten is slechts een fractie van ongeveer 35.000 soorten die in Nederland voorkomen. Groot aantal bedreigde (Rode lijst) soorten wordt niet passief beschermd (wel actieve bescherming vereist).

Drie regimes voor beschermde soorten

1. Regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in EU (art. 3.1-3.4)

2. Regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5-3.9)

3. Regels ter bescherming van niet onder 2 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet (art. 3.10-3.11)

Inhoud beschermingsregimes

- Geen uniform verbodsstelsel, maar aparte verboden voor elk van de drie categorieën beschermde soorten.
- Verboden en uitzonderingen sluiten nauw aan bij Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (regime 1 en 2), maar ‘soepeler’ regime voor aanvullend beschermde soorten (regime 3).
- Meeste verboden nu alleen van toepassing op ‘opzettelijk’ handelen, maar dat dekt ook voorwaardelijk opzet (=willens en wetens aanmerkelijke kans aanvaarden dat gedraging schadelijke gevolgen heeft voor beschermde soorten). Verschil met de huidige verboden zal in de praktijk dus waarschijnlijk gering zijn.

Alle in de Wet genoemde soorten zijn strikt beschermd. Voor de verbodsbepalingen is een ontheffing noodzakelijk. Dit geldt ook voor zeer algemene soorten waarvoor in het verleden automatisch de vrijstellingsregeling van kracht was bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter kunnen de provincies voor een aantal algemene soorten een vrijstellingslijst opstellen (op basis van Artikel 3.11). Dit betekent dat de beschermde soorten per provincie verschillen (zie bijlage 3).

Met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen zijn de volgende verbodsbepalingen voor soorten het meest relevant.

Intrinsieke waarde natuur

Artikel 1.10

Deze wet is gericht op:

Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.

Algemene Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,

b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of

c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 en ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

Ontheffing of vrijstelling
Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

b. zij is nodig:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;

c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;

b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en

c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

Ontheffing of vrijstelling
Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

b. zij is nodig:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;

b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:

a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;

c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;

d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;

e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of

h. in het algemeen belang.

3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Artikel 3.11

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat de bij die regeling aan te wijzen verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b of c niet van toepassing zijn ten aanzien van bij die regeling aan te wijzen soorten, op bij die regeling aan te wijzen categorieën van handelingen die na een voorafgaande melding aan gedeputeerde staten worden uitgevoerd om een reden, genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, of in artikel 3.10, tweede lid.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen waaraan een melding als bedoeld in het eerste lid moet voldoen.

Gedragscodes

De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, zesde lid, 3.5, 3.6 tweede lid, of 3.10, en de krachtens artikel 3.11, eerste lid, geldende verplichting tot melding, zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van:

a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;

c. een bestendig gebruik, of

d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

2. Een gedragscode als bedoeld in het eerste lid wordt goedgekeurd, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. in de gedragscode worden handelingen beschreven die nodig zijn voor:

- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op vogels, één van de in artikel 3.3, vierde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, of van planten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, of in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f of g, genoemde redenen;

b. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;

c. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen

Van zorgvuldig handelen als bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en

b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:

- dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;
- nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en
- eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of

c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, ontworteld of vernield.

4. Alvorens een gedragscode als bedoeld in het eerste lid, of een wijziging daarvan, goed te keuren of in te trekken, overlegt Onze Minister met gedeputeerde staten over zijn voornemen daartoe.

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl